

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-719/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Ostřešany, okres Pardubice
Sídlo:	Ostřešany 25, 530 02 Pardubice
IČO:	60 159 049
Identifikátor:	600 096 343
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Janem Václavíkem, ředitelem školy a školského zařízení
Zřizovatel:	Obec Ostřešany
Místo inspekční činnosti:	Ostřešany 25, 530 02 Pardubice
Termín inspekční činnosti:	20. a 22. květen 2013

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo především

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků
- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školními vzdělávacími programy pro předškolní a základní vzdělávání (zejména se zaměřením na účinnost podpory matematické gramotnosti)
- zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání a základní vzdělávání (zejména se zaměřením na vzdělávací oblast Matematika a její aplikace), posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Ostřešany, okres Pardubice (dále škola) sídlí spolu se školní družinou a školní jídelnou přibližně uprostřed obce, ve společné budově.

Mateřská škola je od 1. září 2012, kdy došlo k úpravě kapacity (zvýšení o dvě děti), dvoutřídní. Celodenní provoz je od 6:15 h do 15:45 h. V I. třídě je zapsáno 13 dětí tři až čtyřletých, ve II. třídě jich je 22 ve věku čtyři až sedm let. Mezi nimi je 12 dětí navštěvujících mateřskou školu poslední rok před začátkem povinné školní docházky, přičemž dvě měly povolen její odklad. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 400 Kč měsíčně. Vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Rok v MŠ“ (ŠVP PV).

V základní škole se ve dvou třídách vzdělávají celkem 32 žáci 1. – 5. ročníku. Společně jsou vyučováni žáci 1. ročníku s druhým a 3. ročníku se čtvrtým a pátým. Počet žáků je přibližně stálý, kapacita školy je využita ze 76 %. Výuka je vedena podle „Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání“ (ŠVP ZV). Školní družinu navštěvuje maximálně možný počet 25 žáků. Zájmové vzdělávání probíhá na základě Školního vzdělávacího programu „Školní družina“.

Škola k 30. září 2012 nevykazovala žádné dítě ani žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pedagogický sbor školy tvoří dohromady šest vyučujících. Předškolní vzdělávání zajišťují dvě kvalifikované učitelky s celými pracovními úvazky a jedna bez odborné kvalifikace, s částečným úvazkem. V základní škole uskutečňují výuku ředitel školy, učitelka a vychovatelka školní družiny, která týdně vyučuje osm hodin a není pro tuto činnost odborně kvalifikovaná. Celková míra kvalifikovanosti všech pedagogů školy činí 67 %.

V uplynulém období bylo významnou změnou jmenování nového ředitele školy. Dále proběhla v celém objektu výměna oken, mateřská škola dostala do užívání prostory, které vznikly rekonstrukcí obecního bytu. V souvislosti s tím bylo dokoupeno vybavení šatny dětí, dětský nábytek, hračky a učební pomůcky, uskutečnila se rekonstrukce hygienického zařízení. V základní škole bylo modernizováno vybavení prostředky ICT (interaktivní tabule, počítače atd.) a žákovský nábytek (lavice a židle).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola nabízí všeobecně zaměřené vzdělávání, orientuje se na děti a žáky místní, případně z blízkého okolí. Ke spokojenosti zájemců o vzdělávání přispívá rodinná atmosféra školy a rozmanitá paleta mimoškolních aktivit. Svoji činnost prezentuje v místním zpravodaji, školní internetové stránky www.zsostresany.cz jsou méně obsažné, nepřinášejí dostatek žádaných informací. Při přijímání dětí k předškolnímu a základnímu vzdělávání jsou dodržována platná zákonná ustanovení. Rozhodnutí o nepřijetí dítěte, vyjma jednoho v mateřské škole ve školním roce 2011/2012, nebylo zapotřebí vydat.

Vzdělávací obsah stanovený v ŠVP PV je doplněný o aktivity zajišťované kmenovými učitelkami (výuka hry na flétnu a výtvarný kroužek) a činnosti za úplaty prováděné lektory (výuka anglického jazyka a cyklus tanečních lekcí). Vzdělávací nabídka je zajímavá, jsou vytvořeny podmínky pro získávání většiny žádaných kompetencí dětí.

Organizace dne v mateřské škole se v souvislosti s otevřením další třídy změnila, byla odlišná od deklarovaného režimu v ŠVP PV. Od 6:15 h do 8:15 h je v provozu pouze

II. třída, která je po materiálně-technické stránce vhodná pro všechny věkové skupiny dětí. K dalšímu spojování dochází od 12:15 h do 14:30 h, kdy všechny děti pobývají v I. třídě, kde je sice samostatná ložnice, ale další podmínky jsou uzpůsobeny pro menší počet mladších dětí. Dochází tak k tomu, že není zajištěno osobní používání ručníků, stolování probíhá při nedostatečném počtu stolků a židliček a navíc rozměrově nevhodných pro starší děti. Po svačině opět všechny děti přechází do II. třídy.

Pro herní aktivity byl vyčleněný dostatečný prostor, děti měly možnost samostatně se rozhodovat o obsahu hry nebo využít nabídky převážně zaměřené na manipulaci s rozmanitým materiálem. Část dětí si dovedla samostatně vymyslet hru a rozvinout ji, domluvit se a rozdělit si role. Při spontánních aktivitách bylo účelně využito přítomnosti obou pedagogických pracovníků k individualizované výuce.

Didakticky cílené činnosti probíhaly frontální formou, jejich obsahem bylo opakování dětem již známých písniček, básniček, tanečků, a to po dobu všech inspekčních hospitací. Aktivity byly připravovány k plánovanému vystoupení pro rodiče a veřejnost konanému za dva týdny. Děti spíše mechanicky reprodukovaly texty, bez snahy uplatňovat vlastní náměty či postřehy, bez spolupodílení se. Z analýzy pedagogické dokumentace vyplynulo používání převážně dovednostně-praktických činností a metod zaměřených na rozvoj paměti a smyslové vnímání. V daleko menší míře je zařazováno kooperativní učení, metody vedoucí k rozvoji poznávacích schopností, tvořivého myšlení a k řešení problémových situací.

Děti poznávaly jednoduché obrazové znakové systémy (písmena, číslice, piktogramy). Formou her si procvičovaly orientaci v prostoru a rovině, při konkrétních operacích s materiálem třídily, přiřazovaly, byly vedeny k orientaci v číselné řadě. Prováděny jsou analyticko-syntetické činnosti se slovy, děti znají řadu písní, říkadel, hudebně pohybových aktivit, mají možnost seznámit se s prostředím veřejné knihovny. V menší míře je zařazována přiměřeně náročná četba s cílem porozumět textu a vyjadřovat pocity a dojmy z kontaktů s literárním dílem. Encyklopedie jsou dětem přístupné pouze na jejich požádání. Vyhledávání informací není běžně používanou formou. Realizovány jsou uvolňovací cviky a správné držení psacího náčiní, je přihlíženo k již dosažené individuální úrovni. Při manipulačních činnostech se děti seznamují s rozmanitými materiály a technikami, dovedou dodržovat pracovní postupy, mají prostor k osobitému výtvarnému zpracování nabízeného tématu. Děti mají osvojeny základní sociální dovednosti. Požadavky na dodržování pravidel jednání a chování jsou přiměřené úrovni především jejich volných vlastností v tomto věku. Pedagogický styl se vyznačoval klidem a trpělivostí, schopností vytvořit pro děti přirozené sociokulturní prostředí.

Jedenkrát týdně je zařazováno cvičení s použitím tělovýchovného náradí zaměřené na rozvoj obratnosti a fyzické zdatnosti. V ostatních dnech převažuje relaxační pohyb podle potřeb dětí. Pravidelnost provádění zdravotně preventivních pohybových aktivit byla do organizace vzdělávání zakotvena v průběhu inspekce.

U každého dítěte je proveden rozbor jeho dosažené úrovně, průběžně je zaznamenáván jejich vývoj. Promyšleně je využíván rozvoj dětské kresby jako jedné z diagnostických metod. Pro děti s odkladem školní docházky jsou vypracovány individuální vzdělávací plány s uvedením, na jaké oblasti je žádoucí se více zaměřit. Systematicky a individuálně podle stavu výslovnosti dítěte je prováděna logopedická prevence, v případě vážnějších vad ve výslovnosti je poskytován zákonným zástupcům kontakt na klinického logopeda. Pro bezproblémový přechod na vyšší stupeň vzdělávání jsou vytvářeny vhodné podmínky, děti se účastní vyučovací hodiny, provozují cvičení v tělocvičně, absolvují společné akce se základní školou (např. rozloučení se školním rokem).

V základní škole organizace vzdělávání umožňovala realizaci ŠVP ZV. Učební plán byl naplňován. Disponibilní dotace přispěla přibližně z 86 % k navýšení vyučovacích hodin českého jazyka a matematiky.

Při výuce byl zpravidla využíván frontální způsob činnosti jednoho oddělení souběžně se samostatnou, převážně písemnou prací dalšího, resp. dalších ročníků. Vyučováním vhodně prolínaly mezipředmětové vztahy, pozitivem bylo propojení učiva s reálným životem. Procvičování a upevňování učiva věnovali vyučující dostatek času. V případě potřeby poskytovali žákům pomoc, většinou nechyběla zpětná vazba. Vzdělávání bylo podpořeno zejména učebnicemi, pracovními sešity a doplňkovým materiálem, zapojeny byly prostředky IT (interaktivní tabule a počítače s připojením k internetu). Vesměs používané průběžné slovní hodnocení povzbuzovalo žáky k dalším výkonům. K sebereflexi byli vedeni minimálně.

Matematickou gramotnost podporovalo dostatečné procvičování numerického počítání. Žáci byli zpravidla vedeni k užívání správné matematické terminologie a symboliky, prokazovali schopnost porozumět matematickému textu. Ze zápisů v třídních knihách byly v naplňování vzdělávacího obsahu předmětu matematika podle „Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání“ zjištěny nedostatky. V 1. ročníku učitelka probírala tematický celek „Sčítání do 20 s přechodem přes desítku“, který ŠVP ZV určuje pro 2. ročník (porušení § 3 odst. 3 školského zákona). Následně znalost tohoto typu příkladů ověřovala a hodnotila. Výuka ve výchovných předmětech byla občas v třídních knihách zaznamenána bez zjevné diferenciaci učiva pro jednotlivé ročníky.

Vzdělávací proces vedle osvojování nových poznatků kladl důraz i na formování postojů žáků. Výuku průběžně doplňují aktivity, které přispívají k rozvoji osobností žáků, posilují utváření sociální gramotnosti (vystoupení pro veřejnost, návštěvy kulturních akcí apod.). Pozornost je věnována také podpoře čtenářské gramotnosti, k dispozici je poměrně rozsáhlá školní knihovna. Při vyučování žáci projevovali schopnost samostatně pracovat s textem, porozumět jeho obsahu a při interpretaci uplatnit širší své slovní zásoby. Zejména starší žáci dokázali vyhledávat informace na internetu, třdit je a zpracovávat. Výukou vhodně prolínají i prvky environmentální výchovy, což se později odráží v úspěšném působení žáků v přírodovědných soutěžích. Velmi dobrých výsledků dosahují i ve sportovních kláních.

Úroveň znalostí a dovedností žáků pedagogové zjišťují vlastními evaluačními nástroji. S výsledky činnosti svých dětí v rámci výuky jsou zákonní zástupci seznamováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, dále při individuálních návštěvách školy a třídních schůzkách. Z analýzy celkového prospěchu žáků vyplývá dlouhodobý nulový podíl neprospívajících. Podpora žáků s riziky školního neúspěchu spočívá v individuální pomoci například formou doučování. Při identifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyučující spolupracují se školskými poradenskými zařízeními.

Škola podporuje zdravý životní styl, v průběhu školního roku jsou organizovány různé pohybové aktivity – plavecký výcvik, výlety, škola v přírodě atd. Bezpečnosti a ochraně zdraví dětí a žáků je věnována pozornost, jsou upozorňováni na případná nebezpečí a zdravotní rizika, se kterými se mohou setkat. Prevence sociálně patologických jevů vychází z reálných podmínek školy, je přizpůsobena věku dětí a žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rok v MŠ“ je v souladu se zásadami danými v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací obsah je zpracovaný jako nabídka bloků s dílčími tématy, která jsou dále detailněji rozpracována na úrovni tříd, včetně konkrétních vzdělávacích záměrů a odpovídajících činností. Méně zřetelně jsou formulovány cíle vedoucí ke schopnostem řešit problémy, myslet kreativně, nalézat nová řešení.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, v platnosti je dosud první verze. Provedená aktualizace byla pouze formálního charakteru, souvisela se změnou na pozici ředitele školy. Školní vzdělávací program školní družiny není v obsahové shodě s příslušným ustanovením školského zákona (porušení § 5 odst. 2 školského zákona). Některé části zcela chybí (např. podmínky přijímání k docházce a jejího ukončování, podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví), jiné jsou příliš stručné, nevypovídající (např. materiální či personální podmínky).

Ředitel školy působí ve funkci druhý rok. Zkušenosti s vedením školy má již z dřívějšího působení v jiném subjektu. Delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovnice je vzhledem k malé velikosti školy ztížené, přesto funkční. Vedoucí učitelka působí v této pozici dlouhodobě, vedle provozní oblasti odpovídá především za odbornou úroveň poskytovaného vzdělávání v mateřské škole a vedení pedagogické dokumentace. Hodnocení kvality předškolního vzdělávání je předmětem několika dokumentů, jejich obsahem je převážně posuzování dosažené úrovně dětí a výčet aktivit, minimálně je prováděno hodnocení naplňování ŠVP PV z hlediska používání stanovených forem a metod ve vzdělávacím procesu. Pedagogické rady jsou realizovány odděleně. Kolektiv učitelek v mateřské škole tak má možnost zabývat se problematikou předškolního vzdělávání. Potřebné informace jsou ředitelem poskytovány na provozních poradách a aktuálně při každodenním osobním kontaktu. Ve vnitřních dokumentech školy byly zjištěny menší nepřesnosti, jež byly částečně odstraněny již v průběhu inspekční činnosti.

Personální obsazení školy umožňuje plnit cíle školních vzdělávacích programů. V mateřské škole má učitelka bez pedagogické praxe možnost osobních konzultací s kolegyněmi, vedoucí učitelkou je jí na základě hospitačních zjištění poskytováno dílčí metodické vedení. Četnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je podřízena především finančním možnostem školy. Výběr obsahu seminářů se řídí potřebami pedagogů, v minulém školním roce byla v mateřské škole prioritou oblast zpracování a inovací vzdělávacího programu a matematická gramotnost, v základní škole oblast cizích jazyků a nových metod a forem výuky.

Mateřská škola sídlí v přízemí budovy. Promyšleným uspořádáním II. třídy se podařilo vytvořit příjemné prostředí s rozmanitými centry aktivit. Hračky a učební pomůcky jsou volně přístupné nebo děti znají místo jejich uložení. Množství a typ odpovídají věkovému složení kolektivu. Nově otevřená I. třída je částečně vybavena. Základní škola obývá první patro objektu. Disponuje dvěma prostornými, esteticky upravenými třídami, které jsou účelně zařízeny. V obou učebnách mohou žáci vedle počítačů využívat také interaktivní tabuli. Činnost školní družiny probíhá v samostatné místnosti, která je však rozměrově nedostačující, proto je pro zájmové vzdělávání též využívána přilehlá chodba a malá tělocvična.

Škola průběžně rozvíjí partnerské vztahy se zřizovatelem. Jím poskytované finanční prostředky přispívají k realizaci vzdělávání. Děti a žáci se podílejí svými vystoupeními na kulturním životě obce (oslavy u příležitosti tradičních svátků apod.). Na standardní úrovni je spolupráce s rodiči, kteří se zapojují i do spoluorganizování různých akcí. Školská rada plní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení právního předpisu. Na obohacování vzdělávací nabídky participují i místní organizace a spolky.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k předškolnímu a základnímu vzdělávání ředitel školy dodržuje právní předpisy. Školní preventivní strategie umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům. Klima školy je příznivé, vrstevnické vztahy přátelské.

Personální obsazení v mateřské i základní škole má z pohledu odborné kvalifikovanosti dobrou úroveň. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je závislé na finančních možnostech školy.

Pro vzdělávání má škola dobré materiální předpoklady, které umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Vybavení je postupně modernizováno. Zabezpečení prostředky IT v základní škole je kvalitní a je dostatečně využíváno.

Školní vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Školní vzdělávací program školní družiny neobsahuje náležitosti stanovené právním předpisem.

Vzdělávací proces rozvíjí osobnosti dětí a žáků, vede je k osvojení si žádoucích návyků a postojů potřebných k úspěšnému zahájení, ale také pokračování povinné školní docházky. V mateřské škole byl při aktuálně vzniklých vzdělávacích situacích brán zřetel na individuální úroveň dovedností dětí a jejich možnosti. V rozvoji poznávacích schopností, funkcí a myšlenkových operací převažuje spíše předávání hotových poznatků s vysvětlováním. V určitých fázích školního dne dochází v důsledku spojování tříd k narušení dílčích pravidel životosprávy.

Vzdělávací nabídku základní školy vhodně doplňuje množství mimoškolních aktivit, které posilují utváření klíčových kompetencí a funkčních gramotností. V předmětu matematika v 1. ročníku bylo probíráno učivo, které ŠVP ZV určuje pro vyšší ročník.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků

- **v oblasti zpracování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání (§ 5 odst. 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)**
- **v oblasti uskutečňování vzdělávání podle ŠVP ZV v předmětu matematika v 1. ročníku (§ 3 odst. 3 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)**

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina ze dne 21. prosince 2005
2. Rozhodnutí Školského úřadu Pardubice o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 2214/99, ze dne 11. října 1999
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 324/2007-21, ze dne 13. března 2007
4. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 24 078/2011-25, ze dne 1. září 2011
5. Jmenování na pracovní místo ředitele školy, čj. 306/2A, ze dne 28. června 2011
6. Pověření vedoucí učitelky MŠ ze dne 1. 9. 2000 s účinností od 1. 9. 2000
7. Pracovní náplň vedoucí učitelky MŠ ze dne 18. 6. 2011
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rok v MŠ“ platný od 4. ledna 2010, poslední inovace k 1. 9. 2012, čj. 1/2010/ŠVP
9. Třídní vzdělávací programy I. a II. třídy platné ve školním roce 2012/2013 (MŠ)
10. „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání“ platný od 1. září 2007
11. Školní vzdělávací program „Školní družina“ platný od 1. září 2007, aktualizovaný k 1. září 2012
12. Školní matrika mateřské školy - školní rok 2012/2013
13. Záznamy o vývoji dítěte - školní rok 2012/2013
14. Třídní výkazy a katalogové listy - školní rok 2012/2013 (ZŠ)
15. Třídní knihy - školní roky 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
16. Rozvrhy hodin tříd - školní rok 2012/2013 (ZŠ)
17. Školní řád mateřské školy platný od 1. září 2012
18. Školní řád platný od 1. září 2012 (ZŠ)
19. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platná od 30. srpna 2012
20. Vnitřní řád školní družiny platný od 30. srpna 2012
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2011/2012
22. Rozpis přímé pedagogické činnosti platný ve školním roce 2012/2013 (MŠ)
23. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí k předškolnímu a základnímu vzdělávání – školní rok 2012/2013
24. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2011/2012, 2012/2013
25. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2012/2013
26. Výsledky výchovné práce za I. pololetí 2012/2013 (MŠ)
27. Analýza a hodnocení vlastního vzdělávací práce – bez uvedení data (MŠ)
28. Individuální vzdělávací plány dětí s odkladem školní docházky - školní rok 2012/2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 20. června 2013

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Bc. Marcela Toušovská, školní inspektorka

Bc. Marcela Toušovská v. r.

Bc. Lenka Koutníková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Koutníková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostřešanech dne 25. června 2013

(razítko)

Mgr. Jan Václavík, ředitel školy

Mgr. Jan Václavík v. r.

Připomínky ředitele školy

-

Připomínky nebyly podány.